

Paraules del rector, Jaume Casals

**Acte acadèmic de graduació
de la promoció 2013**

Barcelona, 30 de novembre del 2013

Les mares saben més coses de la salut dels seus fills que els metges –almenys que els metges que encara no tenen experiència–. L'obra coneguda tradicionalment com la *Metafísica* d'Aristòtil (cal aclarir que Aristòtil mai no hauria somiat a posar aquest títol a una col·lecció dels seus escrits) comença precisament amb una dissertació sobre aquest tema: la ciència i l'experiència. La seva conclusió és que l'experiència serveix per resoldre amb certa efectivitat certes dificultats i que, sense experiència, la ciència es mostra del tot inútil. Ara bé, quan no falta en les seves dosis justes l'experiència, la ciència exhibeix la seva indiscutible i aclaparadora superioritat en l'ordre dels diversos sabers.

La raó principal, diu Aristòtil, és que la ciència sap el perquè, mentre que l'experiència es limita a repetir l'idèntic en circumstàncies idèntiques, sense poder penetrar en les raons d'aquesta repetició. És allò d'aprendre al costat del teu mestre, que és una pràctica molt freqüent i emotiva, però no és un veritable aprendre. El més important de tot això és que saber el perquè i saber explicar la causa, continua, és la clau que obre les portes de l'ensenyament. Ensenyar és dir el perquè o la causa. L'experiència només es pot imitar (o fer imitar). La ciència, en canvi, es pot ensenyar.

No crec que a ningú dels presents, protagonistes avui d'aquesta cerimònia, graduats i família i amics dels graduats (els *phíloi*, diria un grec antic com Aristòtil, els estimats), no crec, dic, que tingueu cap mena de dificultat per intuir els vincles entre això que acabo d'evocar llegint la *Metafísica* d'Aristòtil i el que us diré a continuació.

La Universitat Pompeu Fabra és una universitat de recerca. En anglès és un concepte tot fet: una *Research University*. Aquí no es ve a aprendre un ofici ni cap mena d'experiència concreta. En tot cas, això seria completament secundari. Es ve a aprendre la ciència. Es ve a aprendre mil oficis abans que un de sol. La ciència és una obertura a la vida professional, una professió en sentit estricte: no economista, periodista, biòleg, enginyer o historiador, sinó una manera d'estar i una manera de ser en aquest o en aquell altre ofici.

Per aquesta obertura, per la raó d'aquesta obertura que la ciència ofereix a la vida, vosaltres, que avui us gradueu, ja no marxareu mai de casa nostra. Viurem en una mena de pertinença mútua de la Universitat a cadascú de vosaltres i de cadascú de vosaltres a la Universitat, encara que des de demà no torneu a posar els peus en territori UPF.

Vull aprofitar per demanar-vos que intenteu fer memòria des d'avui. La Universitat Pompeu Fabra us necessita per continuar el seu camí cap a allò que en certa manera ja és, per continuar essent el que és i per esdevenir una de les millors universitats europees. Aquest camí cap a la realització d'allò que ja estava virtualment contingut en la Universitat que vosaltres vàreu trobar fa uns quants anys no el farem sense desenvolupar una relació més profunda, professional i simplement intel·lectual amb vosaltres.

Com que és dia d'alegria i de sentiments encreuats, no ens posem massa seriosos i vindicatiu. Felicitats a tots vosaltres i felicitats als *philo!*

